

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

KOMUNIKACE, POROZUMĚNÍ A SMĚR

„KOMPAS“

část 6

Umění a kultura

Hudební výchova, Výtvarná výchova

Člověk a svět práce

Člověk a svět práce

Obsah

1 Umění a kultura	3
1.1 Hudební výchova	3
1.2 Výtvarná výchova	17
2 Člověk a svět práce	29
2.1 Člověk a svět práce	29

1 Umění a kultura

1.1 Hudební výchova

I. OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura na základě RVP ZV.

Vedeme žáky k porozumění hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a provozování. Směřujeme žáky k pochopení původního významu hudby, jímž je uctívání Boha.

Vzdělávací obor uskutečňujeme prostřednictvím hudebních činností - vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových. Hudebními činnostmi rozvíjíme celou osobnost žáka, především však jeho hudební dovednosti.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem v souvislosti s vytvářením a uplatňováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje v rámci instrumentálních doprovodů písní. Obsahem hudebně pohybových činností je vyjadřování hudby pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání hudby a seznámení se základními hudebními žánry.

II. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Hudební výchova probíhá v rámci školního vyučování v běžné vyučovací hodině, tj. 45 minut, v kmenových třídách s možností využití hudebních nástrojů. Mimo tyto hodiny může být hudební výchova vyučována prostřednictvím návštěv např. koncertů a divadelních představení.

III. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Hudební výchova napomáhá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Uvádíme zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření těchto klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k orientaci v notovém záznamu, k porozumění hudebním značkám, upřednostňujeme individuální přístup k žákům a tím zvyšujeme jejich kladný přístup ke vzdělávání.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vedeme žáky k aktivnímu a tvořivému zapojení do výuky a školních akcí. Podněcujeme a rozvíjíme tvořivost žáků.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učíme aktivnímu a pozornému naslouchání při poslechu hudebních ukázek a při naslouchání druhým. Umožňujeme žákům vyjádřit a obhájit svůj názor, vyslechnout názor druhého.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Podporujeme hodnotu každého žáka, motivujeme ho a vedeme k sebedůvěře. Učíme žáky ocenit kvalitní výkon druhého.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Umožňujeme poznávání uměleckých hodnot minulosti a současnosti a kultury různých národů. Organizujeme účast žáků na kulturním dění, podporujeme jejich kladný vztah k tradicím a kultuře.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k poznávání vlastních schopností, k jejich rozvíjení a uplatnění při výuce.

IV. PRŮŘEZOVÁ TEMATA

Do obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

1. STUPEŇ

Osobní a sociální výchova

Kreativita: tvořivé činnosti

Komunikace: řeč těla, zvuků a slov, cvičení pozorování a naslouchání, rozvíjení komunikačních dovedností, komunikace v různých situacích, pravda a lež

2. STUPEŇ

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí: poslech zvuků a hudby podporuje rozvoj smyslového vnímání přírody

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět: referáty z populární hudby, životopisy vybraných skladatelů

Jsme Evropané: působení českých autorů v zahraničí a jejich vliv na evropskou kulturu

Multikulturní výchova

Kulturní diferenciacce: Vlastní kultura a tradice, promítání kulturních vlivů do české hudby

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pochopení cílů a strategií konzumní zábavy, rozbor hudby, písní

Stavba mediálních sdělení: porozumění skladatelovu sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti: manipulace hudbou, hromadný zpěv

I. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Zpívá dle svých možností intonačně čistě a správně, dbá na výslovnost.Rytmizuje a melodizuje krátké texty a říkadla.	Pěvecké dovednosti (dýchání, nasazení a tvorba tónů), hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu podle úrovně dětí Hudební rytmus (realizace a nácvik písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu) Intonace v rozsahu c1-g1 Hudební hry (Na ozvěnu, Na otázku a odpověď) Nota jako grafický znak pro tón
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Rytmizuje a melodizuje krátké texty a říkadla.Dle svých možností využívá k doprovodu písní jednoduché rytmické a melodické nástroje.Pojmenuje základní hudební nástroje.Dle svých možností vytleská rytmus.Rozlišuje zvuk a tón.	Hra na tělo a jednoduché hudební nástroje Rytmizace slov a říkadel Nota jako grafický znak pro tón Zvuk a tón Nástroje Orffova instrumentáře
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Dle svých možností využívá k doprovodu písní jednoduché rytmické a melodické nástroje.Dle svých možností vytleská rytmus.Reaguje pohybem na znějící hudbu.	Pohybové vyjádření hudby Taneční hry se zpěvem Orientace v prostoru – reprodukce pohybů při pohybových hrách
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Pojmenuje základní hudební nástroje.	Hudební nástroje

<ul style="list-style-type: none">• Při návštěvě hudebního i jiného představení se chová podle zásad slušnosti.• Odliší hudbu vokální a instrumentální.	Poslech hudby Rozlišování výrazných dynamických kontrastů Na základě jednoduchých konkrétních poslechů interpretace hudby
pokrytí průřezových témat	
<i>OSV: Kreativita: tvořivé činnosti</i>	

2. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Zpívá dle svých možností intonačně čistě a správně, dbá na výslovnost.• Rytmizuje a melodizuje krátké texty a říkadla.• Pojmenuje základní hudební nástroje.• Odliší hudbu vokální a instrumentální.	Rozvoj pěveckých dovedností, dynamicky odlišený zpěv Rozšiřování hlasového rozsahu podle úrovně dětí Realizace a nácvik písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu Jednoduchý kánon Intonace, vokální improvizace – volný nástup prvního a pátého stupně Hudební hry (Na ozvěnu, Na otázku a odpověď)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Rytmizuje a melodizuje krátké texty a říkadla.• Pojmenuje základní hudební nástroje.• Dle svých možností využívá k doprovodu písní jednoduché rytmické a melodické nástroje.• Používá známé základní pojmy hudební nauky.• Odliší hudbu vokální a instrumentální.	Hra na hudební nástroje (rytmus, dudácká kvinta, akcentace těžké doby) Rytmické hudební hry Čtení a zápis jednoduchého rytmu (půlová, čtvrt'ová nota a pomlka) Nástroje Orffova instrumentáře Hudební teorie: notová osnova, houslový klíč, hudební abeceda Délka not (nota celá, půlová, čtvrt'ová, pomlka celá, půlová, čtvrt'ová)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Rytmizuje a melodizuje krátké texty a říkadla.• Dle svých možností využívá k doprovodu písní jednoduché rytmické a melodické nástroje.• Dle svých možností vytleská rytmus podle rytmického zápisu.	Pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v hudbě – melodie stoupavá a klesavá Taneční hry se zpěvem Orientace v prostoru – reprodukce pohybů při pohybových hrách

<ul style="list-style-type: none">• Reaguje pohybem na znějící hudbu.	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Pojmenuje základní hudební nástroje.• Popíše základní vlastnosti tónů (výška, barva, síla) slyšené melodie, reaguje na výrazné tempové a dynamické změny v hudbě.• Správně se chová při návštěvě hudebního i jiného představení.• Odliší hudbu vokální a instrumentální.	Poslech hudby Rozlišování výrazných dynamických kontrastů
pokrytí průřezových témat	
<ul style="list-style-type: none">• <i>OSV: Kreativita:</i> tvořivé činnosti	

3. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Zpívá dle svých možností intonačně čistě a správně, dbá na výslovnost.• Rytmizuje a melodizuje krátké texty a říkadla, vytleská rytmus s notou celou, půlovou, čtvrt'ovou podle rytmického zápisu.• Používá známé základní pojmy hudební nauky.• Odliší hudbu vokální a instrumentální.	Rozvoj pěveckých dovedností, dynamicky odlišený zpěv Rozšiřování hlasového rozsahu (c1-c2) Realizace a nácvik písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu Jednoduchý kánon Intonace, vokální improvizace – volný nástup třetího stupně Hudební hry (Na ozvěnu, Na otázku a odpověď) Solmizační slabiky jako opora při intonaci
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Rytmizuje a melodizuje krátké texty a říkadla, vytleská rytmus s notou celou, půlovou, čtvrt'ovou podle rytmického zápisu.• Rozliší a pojmenuje základní hudební nástroje, jejich skupiny.• Dle svých možností využívá k doprovodu písní jednoduché rytmické a melodické nástroje.• Používá známé základní pojmy hudební nauky.	Hra na hudební nástroje (doprovod písní – rytmus, dudácká kvinta, ostinato, prodleva, akcentace těžké doby) Záznam instrumentální melodie – čtení a zápis jednoduchého rytmu (celá nota a půlová pomlka) Nástroje Orffova instrumentáře Hudební teorie: notová osnova, houslový klíč, noty c1-a1 Délka not (nota celá, půlová, čtvrt'ová, pomlka celá, půlová, čtvrt'ová)

<ul style="list-style-type: none">Odliší hudbu vokální a instrumentální.	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Reaguje pohybem na znějící hudbu.	Pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v hudbě, pohybová improvizace Taneční hry se zpěvem Orientace v prostoru – reprodukce pohybů při pohyb. hrách
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Rozliší a pojmenuje základní hudební nástroje, jejich skupiny.Rozpozná základní vlastnosti tónů, reaguje na výrazné tempové a dynamické změny v hudbě.Dle svých možností se správně chová při návštěvě hudebního i jiného představení.Odliší hudbu vokální a instrumentální.Reaguje pohybem na znějící hudbu.	Poslech hudby Výrazové prostředky a prvky v hudbě Na základě konkrétních poslechů interpretace hudby

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Zpívá na základě svých možností čistě a rytmicky správně v durových i mollových tóninách.Při pěveckém projevu uplatňuje získané pěvecké návyky.Pojmenuje noty c1 – c2 v notové osnově, jejich zápis používá jako oporu pro zpěv.Rozumí základním notovým značkám.Dle svých možností realizuje jednoduchou melodii či píseň zpěvem, tancem, hrou na hudební nástroj.	Rozvoj pěveckých dovedností Rozšiřování hlasového rozsahu (c1-d2) Realizace a nácvik písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu Dvojhlas – počátky lidového dvojhlasu Intonace, vokální improvizace – volný nástup osmého a spodního pátého stupně
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Pojmenuje noty c1 – c2 v notové osnově, jejich zápis používá jako	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí jednoduchých hudebních nástrojů,

<ul style="list-style-type: none">oporu pro zpěv.Rozumí základním notovým značkám.Dle svých možností realizuje jednoduchou melodii či píseň zpěvem, tancem, hrou na hudební nástroj.Dle svých možností a zkušeností doprovází i na složitější hudební nástroje, improvizuje, vytváří předeheru, mezihru, dohru.Rozpozná některé výrazové prostředky v hudbě, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny.Pojmenuje a rozliší skupiny nástrojů (dechové, klávesové, strunné, bicí).	doprovod písní Rytmické hudební hry Rytmizace, melodizace, hudební improvizace – např. tvorba předeher, mezihry a doher Záznam instrumentální melodie – čtení a zápis jednoduchého rytmu (tečka u noty) Hudební teorie: délka not a pomlka (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová) Znalost not c1 - c2 Stupnice C dur Takt 2/4, 3/4 Skupiny hudebních nástrojů (strunné, dechové, bicí, klávesové)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Dle svých možností realizuje jednoduchou melodii či píseň zpěvem, tancem, hrou na hudební nástroj.Hudbu doprovází pohybem s využitím známých tanečních kroků.	Taktování (takt 2/4, 3/4) Jednoduché lidové tance – Polka Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v hudbě Orientace v prostoru – reprodukce pohybů při jednoduchých tancích
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Rozumí základním notovým značkám.Rozpozná některé výrazové prostředky v hudbě, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny.Pojmenuje a rozliší skupiny nástrojů (dechové, klávesové, strunné, bicí).Hudbu doprovází pohybem s využitím známých tanečních kroků.	Poslech hudby Tón, akord, souzvuk Výrazové prostředky a prvky v hudbě Seznámení s hudebními formami Základní hudební styly a žánry

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Zpívá na základě svých možností čistě a rytmicky správně v durových i mollových tóninách, uplatňuje získané pěvecké návyky.	Rozvoj pěveckých dovedností Rozšiřování hlasového rozsahu (h1-d2) Realizace a nácvik písní Lidový dvojhlas, počátky vícehlasu

<ul style="list-style-type: none">• Pojmenuje noty a – e2, jejich zápis používá jako oporu pro zpěv.• Rozumí základním notovým značkám.• Dle svých možností realizuje jednoduchou melodii či píseň zpěvem, tancem, hrou na hudební nástroj.	Intonace, vokální improvizace Záznam melodie např. linkou
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Pojmenuje noty a – e2, jejich zápis používá jako oporu pro zpěv.• Rozumí základním notovým značkám.• Dle svých možností realizuje jednoduchou melodii či píseň zpěvem, tancem, hrou na hudební nástroj.• Dle svých možností a zkušeností doprovází i na složitější hudební nástroje, improvizuje, vytváří předeheru, mezihru, dohru.• Rozpozná některé výrazové prostředky v hudbě, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny.• Pojmenuje a rozliší skupiny nástrojů (dechové, klávesové, strunné, bicí).• Rozpozná jednoduchou hudební formu.	Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů pomocí hudebních nástrojů (např. zobcová flétna, keyboard, nástroje Orffova instrumentáře), doprovod písní Rytmické hudební hry Rytmizace, melodizace, hudební improvizace, např. tvorba předeher, mezihry a doher Hudební teorie: délka not a pomlka (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová) Znalost not a - e2 Tempová označení Půltón, triola, repetice, posuvky Dur, moll
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Rozumí základním notovým značkám.• Dle svých možností realizuje jednoduchou melodii či píseň zpěvem, tancem, hrou na hudební nástroj.• Rozpozná některé výrazové prostředky v hudbě, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny.• Hudbu doprovází pohybem s využitím známých tanečních kroků.• Vytváří pohybové improvizace na základě vlastních zkušeností, schopností a dovedností.	Taktování – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt Jednoduché tance Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v hudbě Orientace v prostoru – reprodukce pohybů při jednoduchých tancích
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Rozumí základním notovým značkám.	Poslech hudby

<ul style="list-style-type: none">• Rozpozná některé výrazové prostředky v hudbě, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny.• Pojmenuje a rozliší skupiny nástrojů (dechové, klávesové, strunné, bicí).• Hudbu doprovází pohybem s využitím známých tanečních kroků.• Rozpozná jednoduchou hudební formu.	Výrazové prostředky a prvky v hudbě Na základě konkrétních poslechů interpretace hudby Seznámení s hudebními formami (malá písňová, rondo), variace Základní hudební styly a žánry (vážná hudba/moderní hudba) Základní hudební formy (opera, opereta, muzikál) Skladatelé (J. S. Bach, W. A. Mozart, B. Smetana, A. Dvořák)
pokrytí průřezových témat	
<i>OSV: Komunikace:</i> řeč těla, zvuků a slov, cvičení pozorování a naslouchání, rozvíjení komunikačních dovedností, komunikace v různých situacích, pravda a lež	

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Dle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky správně, při zpěvu i mluvě uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky.• Oceňuje kvalitní vokální projev druhého.• Dle svých možností reprodukuje různé hudební motivy i části skladeb, jednoduše improvizuje, vytváří jednoduché doprovody.• Rozlišuje a pojmenuje základní (vybrané) hudební styly.• Orientuje se v současné hudební scéně.	Nasazení tónu, dýchání, vokalizace, pěvecké dělení slov, frázování, technika zpěvu (falzet) Uplatňování dříve osvojených intonačních dovedností v dur i moll Rozšiřování hlasového rozsahu Dvojhlas, trojhlas Nácvik písní Vztah rytmu a řeči Intonace a vokální improvizace – durová a mollová tónina, improvizace Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti, zachycování rytmu a melodie písně Orientace v notovém záznamu Rozvoj správných pěveckých návyků Hlasová hygiena Vokální projev – sebereflexe a reflexe druhých, možnost zdokonalení projevu Druhy lidského hlasu Základní hudební styly
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Dle svých možností reprodukuje různé hudební motivy i části skladeb, jednoduše improvizuje, vytváří jednoduché doprovody.	Hra na hudební nástroj – reprodukce melodií a improvizace Hudební vyjádření myšlenek a představ pomocí hudebního nástroje a hudby

<ul style="list-style-type: none">• Pojmenovává a rozděluje do skupin vybrané méně známé hudební nástroje.• Orientuje se v současné hudební scéně.	Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva, kontrast, gradace Posuvky, stupnice dur i moll, akord (terciová stavba) Partitura Variace Hudební forma
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Vnímá a pojmenuje výrazové prostředky v hudbě, chápe hudební dílo jako celek.• Pojmenuje některé tance z různých období, dle svých možností je spojí s pohybem.	Sluchová analýza intervalů Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, pantomima Pohyb jako důsledek změn v hudbě (rytmus, dynamika) Balet, lidový tanec, opera, opereta
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Pojmenovává a rozděluje do skupin vybrané méně známé hudební nástroje.• Vnímá a pojmenuje výrazové prostředky v hudbě, chápe hudební dílo jako celek.• Rozlišuje a pojmenuje základní (vybrané) hudební styly.• Orientuje se v současné hudební scéně.• Orientuje se ve vývoji hudby, vyjmenuje vybraná díla a kapitoly ze života známých hudebních skladatelů a interpretů.• Na příkladech vysvětlí souvislost mezi hudbou a jiným druhem umění.	Orientace v hudebním prostoru, druhy kapel Analýza hudební skladby – výraz, obsah, hudební forma Seznámení se s vybranými autory hudebních děl (Schubert, Verdi, Wagner, Mysliveček, Janáček) Vybrané hudební styly a žánry – vztah kultury, prostředí a zvyků Vytváření vlastních postojů k hudbě
pokrytí průřezových témat	
<p><u>EV: Vztah člověka k prostředí:</u> poslech zvuků a hudby podporuje rozvoj smyslového vnímání přírody</p> <p><u>MEDV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení:</u> pochopení cílů a strategií konzumní zábavy, rozbor hudby, písní</p> <p><u>MEDV: Vnímání autora mediálních sdělení:</u> porozumění skladatelovu sdělení</p> <p><u>MEDV: Fungování a vliv médií ve společnosti:</u> manipulace hudbou, hromadný zpěv</p>	

7. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Dle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky správně, při zpěvu i mluvě uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky.Oceňuje kvalitní vokální projev druhého.Dle svých možností reprodukuje různé hudební motivy i části skladeb, jednoduše improvizuje, vytváří jednoduché doprovody.Pojmenuje některé tance z různých období, dle svých možností je spojí s pohybem.	Nasazení tónu, dýchání, vokalizace, pěvecké dělení slov, frázování Rozšiřování hlas. rozsahu Vícehlas Nácvik lidových a etnických písní Vztah rytmu a řeči Intonace a vokální improvizace – durová a mollová tónina, improvizace Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Orientace v notovém záznamu Lidský hlas Rozvoj správných pěveckých návyků Hlasová hygiena Vokální projev – sebereflexe a reflexe druhých, možnost zdokonalení projevu Hudební přehrávače, nosiče
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Pojmenovává a rozděluje do skupin některé méně známé hudební nástroje.Vnímá a pojmenuje výrazové prostředky v hudbě, chápe hudební dílo jako celek.Rozlišuje a pojmenuje základní (vybrané) hudební styly.Orientuje se v současné hudební scéně.Pojmenuje některé tance z různých období, dle svých možností je spojí s pohybem.	Hra na hudební nástroj – reprodukce melodií a improvizace Hudební vyjádření myšlenek a představ pomocí hudebního nástroje Kánon, polyfonie
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Rozlišuje a pojmenuje základní (vybrané) hudební styly.Orientuje se v současné hudební scéně.Orientuje se ve vývoji hudby, vyjmenuje vybraná díla a kapitoly ze života známých hudebních skladatelů a interpretů.	Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Koncert, pantomima, lidový tanec, balet, výrazový tanec, muzikál Dirigent

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Pojmenovává a rozděluje do skupin některé méně známé hudební nástroje.• Vnímá a pojmenuje výrazové prostředky v hudbě, chápe hudební dílo jako celek.• Rozlišuje a pojmenuje základní (vybrané) hudební styly.• Orientuje se v současné hudební scéně.• Pojmenuje některé tance z různých období, dle svých možností je spojí s pohybem.• Na příkladech vysvětlí souvislost mezi hudbou a jiným druhem umění.	<p>Orientace v hudebním prostoru Hudební kulisa, hudba a drogy Analýza hudební skladby – výraz, obsah, hudební forma Seznámení s vybranými autory hudebních děl (Bach, Vivaldi, Mozart) Vybrané hudební styly a žánry – vztah kultury, prostředí a zvyků – lidová píseň, duchovní píseň, světská hudba, oratorium, kantáta, sonáta, fuga, symfonie</p>
pokrytí průřezových témat	
<i>EV: Vztah člověka k prostředí</i> – poslech zvuků a hudby podporuje rozvoj smyslového vnímání přírody	

8. + 9. ROČNÍK – DOTACE: 1 V KAŽDÉM ROČNÍKU, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Dle svých možností zpívá intonačně čistě a rytmicky správně, při zpěvu i mluvě uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky.• Oceňuje kvalitní vokální projev druhého.• Dle svých možností reprodukuje různé hudební motivy i části skladeb, jednoduše improvizuje, vytváří jednoduché doprovody.	<p>Upevňování pěveckých návyků Uplatňování osvojených intonačních dovedností v dur i moll Rozšiřování hlas. rozsahu na základě individuálních možností Zpěv a výuka nových písní Vztah rytmu a řeči Intonace a vokální improvizace Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu a melodie písně Orientace v notovém záznamu Sebereflexe vokálního projevu a reflexe druhých, možnost zdokonalení projevu Transpozice melodie Sólový zpěv na základě individuálních možností</p>
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Dle svých možností reprodukuje různé	Vývoj hudby (pravěk a starověk, středověk a

<p>hudební motivy i části skladeb, jednoduše improvizuje, vytváří jednoduché doprovody.</p> <ul style="list-style-type: none">• Pojmenovává a rozděluje do skupin některé méně známé hudební nástroje.• Vnímá a pojmenuje výrazové prostředky v hudbě, chápe hudební dílo jako celek.• Rozlišuje a pojmenuje základní (vybrané) hudební styly.• Orientuje se v současné hudební scéně.	<p>gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus) Jazzová hudba, spirituál, blues, ragtime, swing, rock and roll, country a western, populární hudba, rocková hudba, disco, rap Akordové značky Hudební dějiny v Čechách (Gregoriánský chorál, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, umělé hudba, jazz, swing, trampská píseň, 60. - 90. léta) Česká populární hudba, Semafor Rytmus, metrum, tempo Harmonie Záznam hudby, notační programy</p>
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Rozpozná a pojmenuje některé z tanců z různých období, dle svých možností je spojí s pohybem.• Rozumí souvislosti mezi uměním a životem společnosti.	Vlastní pohybové ztvárnění hudby
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Pojmenovává a rozděluje do skupin některé méně známé hudební nástroje.• Vnímá a pojmenuje výrazové prostředky v hudbě, chápe hudební dílo jako celek.• Rozlišuje a pojmenuje základní (vybrané) hudební styly.• Orientuje se v současné hudební scéně.• Orientuje se ve vývoji hudby, vyjmenuje díla a vybrané kapitoly ze života známých hudebních skladatelů a interpretů.• Rozpozná a pojmenuje některé z tanců z různých období, dle svých možností je spojí s pohybem.• Rozumí souvislosti mezi uměním a životem společnosti, vysvětlí na příkladech.	<p>Analýza hudební skladby – výraz, obsah, hudební forma Seznámení s vybranými autory hudebních děl (Armstrong, swingoví skladatelé apod.) Vybrané hudební styly a žánry, současná hudební scéna Moderní hudební nástroje Seznámení s vybranými autory hudebních děl (Suchý, Šlitr, Ježek, Martinů) Vybrané hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, tradicím a zvykům, vznik, odkaz Orientace v současné hudební scéně Nahrávací studia</p>
pokrytí průřezových témat	
<i>EV: Vztah člověka k prostředí:</i> poslech zvuků a hudby podporuje rozvoj smyslového vnímání přírody	

VMEGS: *Objevujeme Evropu a svět:* referáty z populární hudby, životopisy vybraných skladatelů

VMEGS: *Jsme Evropané:* působení českých autorů v zahraničí a jejich vliv

MKV: *Kulturní difference:* vlastní kultura a tradice, promítání kulturních vlivů do české hudby

MEDV: *Vnímání autora mediálních sdělení:* porozumění skladatelovu sdělení

1.2 Výtvarná výchova

I. OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Vzdělávací obor Výtvarná výchova obsahově patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura na základě RVP ZV.

Tvůrčí činnosti a projektové postupy jsou v tomto předmětu základním nástrojem k poznávání a prožívání okolního světa a lidské osoby. Prezентujeme obdivuhodně stvořený svět s nápaditými prvky jeho Tvůrce. Využíváme tradiční, ověřené, ale i nově vznikající obrazové prostředky. Díky experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit své prožitky a zapojit se aktivně do tvorby a komunikace.

Rozvíjíme smyslovou citlivost činnostmi, které umožňují žákovi rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Vedeme žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Umožňujeme žákovi uvědomování si odlišných interpretací a rozdílných výtvarných vyjádření. Vedeme ke komunikaci o výsledcích a průběhu výtvarné činnosti a k porovnávání své vlastní interpretace s jinými podle svých schopností a zaměření. Společně hledáme nové i neobvyklé možnosti pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

II. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Vzdělávací obor výtvarná výchova je do výuky zařazen ve všech ročnících prvního i druhého stupně. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, na prvním i na druhém stupni využíváme výtvarnou dílnu. Při realizaci tohoto předmětu zařazujeme návštěvy galerie, práci v terénu či krátkodobé projekty a práci na počítačích.

III. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

V předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby, k vytváření pohledu na umění a kulturu a k osvojení nových výtvarných technik na základě vlastní tvořivosti. Vedeme je k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům výtvarné oblasti a aby s nimi dovedli zacházet. Ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění jim umožní intenzivnější tvůrčí prožitky.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Dáváme žákům možnost volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků, rozvíjíme kritické posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit. Předkládáme žákům dostatečné množství estetických podnětů a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Seznamujeme žáky s uměním jako se způsobem dorozumívání, zapojujeme diskuze a dialogy nad výtvarnou tvorbou. Využíváme práci ve skupinách. Poskytujeme dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu uměleckému projevu.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Podněcujeme žáky v potřebě estetického prostředí, dáváme jim prostor pro osobité vyjadřování a upevňujeme v nich zásady chování na kulturních akcích. Na základě respektování názorů každého žáka budujeme v dětech sebedůvěru.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Seznamujeme žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory. Vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví. Budujeme v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost. Navštěvujeme výstavy výtvarných děl. Aktivně se podílíme na školním i mimoškolním kulturním dění (soutěže, společenské akce apod.).

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vysvětlujeme žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat.

IV. PRŮŘEZOVÁ TEMATA

Do obsahu vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

1. STUPEŇ

Osobní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, rozvoj smyslového vnímání a navazujícího pojmového aparátu, zapojení činností zaměřených na smyslové vnímání, řešení problémů

Sebepoznání a sebepojetí: poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení, vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů, další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti, další poznávání specifických rysů vlastní osobnosti v interakci s realitou a jejími záznamy, uvědomování si jedinečnosti vlastního osobitého vnímání a vlastní schopnosti vyjádření

Seberegulace, sebeorganizace: skupinové, párové, individuální činnosti, organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Kreativita: rozvíjení tvůrčí zvědavosti při práci se základními vyjadřovacími prostředky, experimenty, rozvíjení dovednosti zabývat se vlastnostmi smyslově poznávané reality, hlouběji je poznávat, vyhledávat odpovídající prostředky pro jejich vyjádření, tvořivý přístup ke kulturním produktům

Komunikace: poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých, rozvíjení dovednosti vnímat výrazové možnosti a účinky různých výrazově obrazných vyjádření, řeč těla, zvuků a slov, cvičení pozorování a naslouchání, rozvíjení komunikačních dovedností, komunikace v různých situacích, pravda a lež, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, dovednosti pro neverbální sdělování

Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, práce ve skupinách, zařazování soutěží, řešení konfliktů, podřízení se, vedení

Multikulturní výchova

Kulturní diferenciaci: jedinečnost každého člověka, rozvíjení tolerance a vstřícnosti k odlišnostem a osobním zvláštěnostem, inspirace náměty z jiných kultur

Lidské vztahy: tolerance, empatie, citlivost vůči jinému

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti

2. STUPEŇ

Osobní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání: hledání a vytváření vztahů mezi poznanými skutečnostmi a vytvořenými představami

Sebepoznání a sebepojetí: jak se promítá mé já ve výběru výrazových prostředků, rozvíjení a posilování osobitého vnímání a vidění světa, poznávání vlastního vyjadřovacího rukopisu, poznávání vlastních představ a preferencí při výběru vyjadřovacích prostředků, jak se promítá mé já v mé tvorbě, poznávání vlastních zálib a preferencí ve světě mediální komunikace

Kreativita: originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady, rozvíjení dovednosti vyhledávat a samostatně zpracovávat nová témata, samostatné hledání námětu a jeho odpovídajícího zpracování

Poznávání lidí: rozvoj pozornosti vůči jedinečnosti každého člověka

Komunikace: rozvíjení dovedností pro sdělování svých myšlenek, emocí a pocitů a pro vnímání myšlenek, emocí a pocitů druhých, utváření lidské identity v procesu vzájemné komunikace

Kooperace a kompetice: rozvíjení dovednosti spolupráce současně s posilováním vědomí vlastní jedinečné individuality

Hodnoty, postoje, praktická etika: postupné vytváření a uvědomování vlastní stupnice hodnot a jejího vztahu k hodnotám obecně uznávaným

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace, hlavní znaky evropského umění, poznávání a uvědomování si specifík evropské kultury, přínos českých umělců v historii, kořeny, zdroje

Multikulturní výchova

Lidské vztahy: empatie, umět se vžít do role druhého

Kulturní diferenciace: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako jedinec i součást etnika a kultury

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a uměleckým, diskuze

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, vytváření aktivního, kritického a poučeného postoje k mediálnímu obrazu reality

Vnímání autora mediálních sdělení: nácvik věcného odstupu od mediálních sdělení, uvědomování si motivů pozměňování reality v těchto sděleních

Fungování a vliv médií ve společnosti: diskuze

Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků pro komunikačně vhodná sdělení

1.-3. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

SMYSLOVÁ CITLIVOST, UPLATŇOVÁNÍ VLASTNÍCH ZKUŠENOSTÍ, KOMUNIKAČNÍ ÚČINKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Rozeznává barvy v základní škále, kterou má k dispozici, vnímá odlišné odstíny.• Rozeznává základní plošné a prostorové tvary, dovede je pojmenovat a použít ve vlastním obrazném vyjádření.• Uplatňuje své životní zkušenosti v plošném i prostorovém uspořádání.• Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně	<p>Barevný svět kolem nás Malba: malujeme jednou, dvěma, všemi barvami Barva: mísení příbuzných a odlišných barev Linie, plochy, tvary: kde jsou kolem nás Kde jsou (barvy, linie, tvary, textury povrchu...) kolem nás a kde jsou v obrazech, sochách, v architektuře: pozoruj a vyprávěj Malujeme, kreslíme, modelujeme, tvoříme objekty a instalace a tím vyprávíme o světě kolem nás a o sobě v něm</p>

<p>obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p> <ul style="list-style-type: none">• Dovede pojmenovat a charakterizovat prvky použité ve vlastním vyjádření a jednoduše zdůvodnit jejich užití.• Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa.• Dovede využít vlastní zkušenost s reálným světem v různých druzích vizuálního vyjádření.• Využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty.• Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru i exteriéru budov a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci.• Rozezná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla, dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav, vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla. Jednoduše zdůvodní svůj názor.• Dovede jednoduše odůvodnit svoji oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů, hraček, počítačových her a jejich hrdinů.• Dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo.• Dovede spolupracovat na společném díle, ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci.• Aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě.• Dovede prostředním vizuálně obrazného vyjádření vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový.• Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření.• Vnímá a vlastním vizuálně obrazným vyjádřením vyjadřuje proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost).• Dovede pojmenovat a charakterizovat prvky použité ve vlastním vyjádření a jednoduše zdůvodnit jejich užití.	<p>Sbírky, instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětů</p> <p>Zážitky z každodenního života, cesta do školy, výlet s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování</p> <p>Malba štětcem, houbou, prsty..., kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu</p> <p>Proměna běžné učebny přemístěním nábytku a instalací, pohádkový hrad, džungle...</p> <p>Stopy ve sněhu nebo v písku jako záznam vlastního pohybu</p> <p>Vizuální vyjádření vjemů ostatních smyslů</p> <p>Denní a roční doby, proměny počasí a nálad vyjádřené všemi dostupnými prostředky</p> <p>Vyprávíme obrazem – všední i nevšední situace, příhody a události</p> <p>Nové příběhy známých postaviček, kolektivní instalace nebo koláž</p> <p>Moje oblíbené pohádkové knížky, večerníčky, animované filmy, vyprávění, dramatizace či vlastní obrazové vyjádření příběhu</p> <p>Svět našich hraček, společná instalace ve třídě</p> <p>Společné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin, společná práce na instalaci výtvarných prací</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none">Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření.	
pokrytí průřezových témat	
<p><i>OSV: Rozvoj schopností poznávání:</i> cvičení smyslového vnímání</p> <p><i>OSV: Sebepoznání a sebepojetí:</i> poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení, vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů, další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti</p> <p><i>OSV: Seberegulace, sebeorganizace:</i> skupinové, párové, individuální činnosti</p> <p><i>OSV: Kreativita:</i> rozvíjení tvůrčí zvědavosti při práci se základními vyjadřovacími prostředky, experimenty</p> <p><i>OSV: Komunikace:</i> poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých, rozvíjení dovednosti vnímat výrazové možnosti a účinky různých výrazově obrazných vyjádření</p> <p><i>OSV: Kooperace a kompetice:</i> rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</p>	

4. ROČNÍK, 5. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

SMYSLOVÁ CITLIVOST, UPLATŇOVÁNÍ VLASTNÍ ZKUŠENOSTI, KOMUNIKAČNÍ ÚČINKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Rozeznává, pojmenuje a aktivně užívá barvy v základní škále, kterou má k dispozici, vnímá a pojmenuje odlišné odstíny.Porovná, rozliší a pojmenuje světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy.Rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření.Porovná a odliší plošné a prostorové tvary podle velikosti a vzájemných vztahů, využije jejich rozdílnosti pro vyjádření vlastního záměru.Dovede pojmenovat a charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt), intuitivně posuzuje důvod jejich užití a hodnotí je z hlediska výrazu díla.Charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření.Využívá rozličné nabídnuté materiály,	<p>Malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové práce</p> <p>Společná trojrozměrná práce, volná parafráze prostorových a objemových vjemů a představ ve vazbě na známé prostředí</p> <p>Co vidíme na obraze, na soše, na fotografii, proč to autor použil, jak na nás dílo působí? Co můžeme změnit a jak se změní výraz díla?</p> <p>Volné variace na současná umělecká díla</p> <p>Návštěvy galerie, výstav, ateliérů, architektonických děl a jejich tvůrčí reflexe</p> <p>Jak vidíme svět kolem nás, osobitě vyjadřování na zadaná témata</p> <p>Malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině</p> <p>Vyjádření osobních zážitků a zkušeností běžných i neobvyklých</p> <p>Já a moji blízcí, práce na téma vztahů mezi lidmi</p> <p>Tady vládnu já, výrazová proměna okolí</p> <p>Zahrajeme si na obrazy, inscenace živých</p>

<p>techniky a formáty.</p> <ul style="list-style-type: none">• Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost.• Dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření.• Vyjadřuje se slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu, vědomě kombinuje tyto způsoby vyjádření.• Vnímá a řídí pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek.• Dovede prostřednictvím vizuálně obrazného vyjádření vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový.• Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpersvědčivější způsoby vyjádření.• Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci.• Dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh.• Uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný.• Dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na konkrétní vizuálně obrazové vyjádření vlastní či jiného autora.• Vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry. Vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě.• Použije postavy či charaktery z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním zpracování.• Dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo vizuálně obrazným vyjádřením nebo samostatně vytvoří vlastní originální	<p>obrazů či scén podle výtvarných děl, filmů, pohádek, komiksů Namaluj svoji písničku, rytmus, melodie, zvuky hudebních nástrojů, nálada textu Kdybych byl někdo jiný: ptáci, zvířata, hmyz, experimenty s vyjadřováním ostatních vjemů: zvuk, tvar, povrch, chuť, pohyb, vzájemné vztahy a změny polohy v prostoru Záznamy a obrazy stavů a proměn svého okolí v přírodním i člověkem vytvořeném prostředí Vyprávíme obrazem, ilustrace, cyklus, komiksový příběh, obrázkové písmo</p>
--	--

postavu či příběh.	
pokrytí průřezových témat	
<i>OSV: Rozvoj schopností poznávání:</i> rozvoj smyslového vnímání a navazujícího pojmového aparátu, zapojení činností zaměřených na smyslové vnímání, řešení problémů	
<i>OSV: Sebepoznání a sebepojetí:</i> další poznávání specifických rysů vlastní osobnosti v interakci s realitou a jejími záznamy, uvědomování si jedinečnosti vlastního osobitého vnímání a vlastní schopnosti vyjádření	
<i>OSV: Kreativita:</i> rozvíjení dovednosti zabývat se vlastnostmi smyslově poznávané reality, hlouběji je poznávat, vyhledávat odpovídající vyjadřovací prostředky pro jejich vyjádření, tvořivý přístup ke kulturním produktům	
<i>OSV: Kooperace a kompetice:</i> práce ve skupinách, zařazování soutěží, řešení konfliktů, podřízení se, vedení	
<i>OSV: Komunikace:</i> řeč těla, zvuků a slov, cvičení pozorování a naslouchání, rozvíjení komunikačních dovedností, komunikace v různých situacích, pravda a lež, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, dovednosti pro neverbální sdělování	
<i>OSV: Seberegulace a sebeorganizace:</i> organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	
<i>MKV: Kulturní diferenciac:</i> jedinečnost každého člověka, rozvíjení tolerance a vstřícnosti k odlišnostem a osobním zvláštnostem	
<i>MKV: Lidské vztahy:</i> tolerance, empatie, citlivost vůči jinému	
<i>MEDV: Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality:</i> vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti	
<i>MEDV: Práce v realizačním týmu:</i> vytváření příspěvků pro školní média (časopis)	

6. ROČNÍK, 7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

SMYSLOVÁ CITLIVOST, UPLATŇOVÁNÍ VLASTNÍ ZKUŠENOSTI, KOMUNIKAČNÍ ÚČINKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Rozpoznává a používá širokou škálu výrazových prostředků k vlastnímu vyjádření.• Samostatně si volí a vybírá z nabídnutých materiálů, technik a postupů ty, které vedou k optimálnímu výsledku vlastní práce.• Dovede se vyjádřit tradičními prostředky (kresba, malba, grafické techniky, modelování, sochařství, postupy, práce s objektem a prostředím, instalace).• Dovede vyjádřit smyslové vjemy a uvádí je do vztahu s obrazovou zkušeností. Uvědomuje si a dovede různými prostředky vyjádřit vnímání	<p>Práce s širokou tematikou, individuální, skupinové, kolektivní, s cíleným využitím všech dostupných prostředků, technik a formátů</p> <p>Makrosvět a mikrosvět, zkoumání a objevování skrytých podob světa v souvislosti se změnami měřítka a úhlu pohledu</p> <p>Soubor digitálních fotografií, reportáž, fotopříběh, záznam události</p> <p>Proměny portrétní fotografie, já a moje další tváře, tělo v proměnách a pohybech</p> <p>Další práce v klasických materiálech navazující na fotografie a rozvíjející jejich výrazové možnosti</p> <p>Všichni jsme pozorovatelé, vytvoření a reflexe vlastního pojetí úkolu v rámci zadání</p>

<p>rytmu, zvuku, pohybu.</p> <ul style="list-style-type: none">• Uvědomuje si přítomnost vjemů ostatních smyslů v díle druhého.• Dovede využít digitální technologie (digitální fotografie a její jednoduchá úprava, digitální video).• Posuzuje výsledky vlastní práce ve vztahu k zadání, dovede vyhodnotit účinky svého díla a porovnat je s výsledky ostatních.• Vnímá a dovede vyjádřit stavy a proměny přírodních dějů.• Dovede vyjádřit situaci, proměnu, děj, příběh, vytvořit řadu či sérii obrazných vyjádření s epickým obsahem.• Dovede vyjádřit a vnímá v díle náladu, emoci, konflikt a experimentuje s vyjadřovacími prostředky k dosažení silnějšího nebo odlišného účinku.• Zkoumá nové, dosud neznámé vyjadřovací prostředky, kombinuje je a sleduje změny účinku svého vyjádření vyvolané změnou vyjadřovacích prostředků.• Zkoumá vnější vzhled i strukturu věci, v tvorbě vychází z pozorování i vlastní fantazie.• Vnímá a uvědomuje si smyslový účinek svého i cizího díla.• Vnímá a uvědomuje si emotivní a symbolické obsahy ve vizuální komunikaci.• Dovede vyjádřit své prožitky a pocity prostřednictvím díla, uvědomuje si je a hovoří o nich.• Vnímá a interpretuje obsahy expresivních a nefigurativních uměleckých vyjádření.• Vnímá rozdíly mezi uměleckým vyjádřením a běžnou vizuální produkcí.• Rozpoznává základní formální znaky hlavních uměleckých slohů a směrů. Na základě poskytnutých informací řadí konkrétní dílo ke slohu či směru.	<p>Záměna a experiment s vyjadřovacími prostředky Proměny vyjadřovacích forem a prostředků v umění 20. století Abstrakce, cesty k nefigurativní tvorbě Umění, které nás obklopuje, místní architektonické památky, volná umělecká díla, galerie a výstavy DOPORUČENÉ VÝTVARNÉ TECHNIKY Kresba uhlem, tužkou, dřívkem, perem, stopou v materiálu Pastel, tempera, vodové a akrylové barvy Vybrané grafické techniky Modelování a tvarování ubíráním hmoty Nalezený objekt, sestavený objekt, koláž Asambláž Instalace Digitální fotografie, jednoduchý program k jejich úpravě</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none">• Pozoruje, zaznamenává a reflektuje vlastní zkušenosti.• Reflektuje účinky vlastních prací, vytváří si vztah k vlastnímu dílu jako k plnohodnotnému vyjadřovacímu prostředku.	
pokrytí průřezových témat	
<p><u>OSV: Sebepoznání a sebepojetí:</u> jak se promítá mé já ve výběru výrazových prostředků, rozvíjení a posilování osobitého vnímání a vidění světa, poznávání vlastního vyjadřovacího rukopisu</p> <p><u>OSV: Kreativita:</u> originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady, rozvíjení dovednosti vyhledávat a samostatně zpracovávat nová témata</p> <p><u>OSV: Komunikace:</u> rozvíjení dovedností pro sdělování svých myšlenek, emocí a pocitů a pro vnímání myšlenek, emocí a pocitů druhých, utváření lidské identity v procesu vzájemné komunikace</p> <p><u>OSV: Poznávání lidí:</u> rozvoj pozornosti vůči jedinečnosti každého člověka</p> <p><u>MEDV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality:</u> vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, vytváření aktivního, kritického a poučeného postoje k mediálnímu obrazu reality</p> <p><u>MEDV: Kritické vnímání mediálních sdělení:</u> hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a uměleckým</p> <p><u>MEDV: Tvorba mediálního sdělení:</u> uplatnění a výběr výrazových prostředků pro komunikačně vhodná sdělení</p> <p><u>MKV: Lidské vztahy:</u> tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého</p> <p><u>MKV: Kulturní diference:</u> jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p><u>VMEGS: Jsme Evropané:</u> kořeny a zdroje evropské civilizace, hlavní znaky evropského umění, přínos českých umělců v historii, kořeny, zdroje</p>	

8. ROČNÍK, 9. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

SMYSLOVÁ CITLIVOST, UPLATŇOVÁNÍ VLASTNÍCH ZKUŠENOSTÍ, KOMUNIKAČNÍ ÚČINKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Samostatně zaznamenává a vyjadřuje prožitky z kontaktu s realitou, realitu zkoumá z různých hledisek.• Samostatně volí způsob vyjádření a materiály, využívá všech dostupných vyjadřovacích prostředků. Záměrně experimentuje s jejich účinky, dovede posoudit rozdíly.• Dovede vyjádřit a zaznamenat vlastní prožitky. Je schopen řadit své práce do sérií a větších celků a vhodně je	<p>Samostatná práce s vlastní volbou tématu a zadání</p> <p>Prezentace vlastních prací v rámci většího celku, práce v sériích, soubor maleb, kreseb, fotografií atd. na zadané téma</p> <p>Slovo, hudba, pohyb, prostor a jejich kombinace</p> <p>Samostatná nebo společná práce s využitím kombinace různých smyslových vjemů</p> <p>Fotoreportáž, fotopříběh, animace s využitím řazení fotografií nebo aplikace jednoduchých</p>

<p>prezentovat.</p> <ul style="list-style-type: none">• Vnímá vztahy všemi smysly, uvědomuje si je v dílech jiných autorů a využívá je ve vlastní tvorbě.• Dovede využít a respektovat osobité vlastnosti osvojených tradičních postupů práce a dovede je kombinovat.• Využívá dostupnou digitální techniku zcela samostatně, při skupinové práci nebo s pomocí učitele.• V rámci zadání samostatně vyhledává a volí témata a k nim odpovídající prostředky vlastního vyjádření.• Vnímá v rovině smyslového účinku i v rovinách symbolických významů, uvědomuje si vzájemnou provázanost i odlišnost těchto rovin působení.• Prostřednictvím vlastní tvorby vyjadřuje svoji sociální zkušenost, své emoce a postoje.• Reaguje s porozuměním na současná i historická umělecká díla, rozpoznává na základě historických souvislostí a formálních znaků hlavní umělecké slohy a směry. Vnímá umělecké dílo jako sdělení se specifickým obsahem.• Formuluje a obhajuje vlastní názor na mimoumělecké vizuální projevy.• Orientuje se v běžné produkci médií (tisk, televize, reklama, film). Seznamuje se s marketingovou vizuální komunikací, vnímá reklamu v jejích sociálních a kulturních souvislostech a uvědomuje si a kriticky hodnotí její působení.• Dovede popsat, jak vnímá umělecká díla různých žánrů (obraz, socha, grafika, ilustrace, film, hudební klip, multimédia) a odůvodnit svůj názor na ně.• Dovede charakterizovat vlastní umělecký prožitek z díla.• Uvědomuje si význam vizuální komunikace ve společnosti, dovede postřehnout a vyjádřit rozdíl mezi uměleckým dílem a produktem se zábavným, komerčním nebo	<p>dostupných programů</p> <p>Výtvarné umění a experimentální výtvarné směry (především) druhé poloviny 20. století, jeho podoby v českém prostředí; současné výtvarné umění a jeho reflexe</p> <p>Předměty v umění, objekt, instalace, environmentální umění</p> <p>Kritická dokumentace a reflexe</p> <p>mimoumělecké vizuální tvorby v místě bydliště nebo školy</p> <p>Besedy a rozhovory o aktuálních zážitcích a setkáních a vizuální tvorbou</p> <p>Tvůrčí reflexe vnímaných produktů vizuální komunikace</p> <p>DOPORUČENÉ VÝTVARNÉ TECHNIKY</p> <p>Kresba uhlem, tužkou, dřívkem, perem, stopou v materiálu</p> <p>Pastel, tempera, vodové a akrylové barvy</p> <p>Vybrané grafické techniky</p> <p>Modelování a tvarování ubíráním hmoty</p> <p>Nalezený objekt, sestavený objekt, koláž</p> <p>Asambláž</p> <p>Instalace</p> <p>Koncept</p> <p>Digitální fotografie, jednoduchý program k jejich úpravě</p> <p>Experimentální výtvarné techniky (práce s odpady a netradičními materiály)</p>
--	---

politickým účelem.	
pokrytí průřezových témat	
<p><i>OSV: Kreativita:</i> samostatné hledání námětu a jeho odpovídajícího zpracování</p> <p><i>OSV: Rozvoj schopností poznávání:</i> hledání a vytváření vztahů mezi poznávanými skutečnostmi a vytvořenými představami</p> <p><i>OSV: Sebepoznání a sebepojetí:</i> poznávání vlastních představ a preferencí při výběru vyjadřovacích prostředků, jak se promítá mé já v mé tvorbě, poznávání vlastních zálib a preferencí ve světě mediální komunikace</p> <p><i>OSV: Komunikace:</i> rozvíjení dovedností pro sdělování svých myšlenek, emocí a pocitů a pro vnímání myšlenek, emocí a pocitů druhých, utváření lidské identity v procesu vzájemné komunikace</p> <p><i>OSV: Kooperace a kompetice:</i> rozvíjení dovednosti spolupráce současně s posilováním vědomí vlastní jedinečné individuality</p> <p><i>OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika:</i> postupné vytváření a uvědomování vlastní stupnice hodnot a jejího vztahu k hodnotám obecně uznávaným</p> <p><i>VMEGS: Jsme Evropané:</i> poznávání a uvědomování si specifík evropské kultury</p> <p><i>MEDV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality:</i> vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, vytváření aktivního, kritického a poučeného postoje k mediálnímu obrazu reality</p> <p><i>MEDV: Kritické vnímání mediálních sdělení:</i> diskuze</p> <p><i>MEDV: Vnímání autora mediálních sdělení:</i> nácvik věcného odstupu od mediálních sdělení, uvědomování si motivů pozměňování reality v těchto sděleních</p> <p><i>MKV: Kulturní diference:</i> člověk jako jedinec i součást etnika a kultury</p>	

2 Člověk a svět práce

2.1 Člověk a svět práce

I. OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ VDĚLÁVACÍHO OBORU

Vzdělávací obor Člověk a svět práce patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na základě RVP ZV.

V tomto oboru vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce, práci v týmu, k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě, k vytrvalosti, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů.

Daný obor na 1. stupni členíme na tyto učební celky: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Na 2. stupni je rozdělen na tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Příprava pokrmů, Pěstitelské práce a chovatelství, Svět práce, Využití digitálních technologií.

II. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen chlapcům i dívkám.

III. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Uvádíme zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření těchto klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k praktickému osvojování práce podle návodu, vlastního náčrtu, k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů. Učíme žáky poznávat vlastnosti jednotlivých materiálů a surovin a jejich využití.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Při práci žáci řeší různé problémové situace a hledají způsoby využití nabytých vědomostí a dovedností. Vytváříme vhodný prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci. Seznamujeme žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Seznamujeme žáky s přesným významem pojmů vztahujících se k dané činnosti. Vedeme je k účinné komunikaci při práci ve skupině. Předkládáme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Uplatňujeme spolupráci ve dvojici a v malé skupině, přiřazujeme různé role v pracovní skupině. Rozvíjíme u žáků ohleduplnost na pracovišti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Směřujeme žáky k pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání nástrojů a materiálů, ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě. Překládáme srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli. Upozorňujeme žáky na možná rizika při různých činnostech a cesty k jejich minimalizaci. Seznamujeme je s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci. Vytváříme prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

IV. PRŮŘEZOVÁ TEMATA

Do obsahu vyučovacího předmětu Člověk a svět práce jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

1. STUPEŇ

Osobní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslová, cvičení postřehu a pozornosti, porovnávání, analýza, syntéza, prostorová cvičení

Seberegulace, sebeorganizace: skupinové, párové, individuální činnosti

Kreativita: tvořivé činnosti, experiment

Komunikace: práce ve skupinách, rozhovory, ústní a písemná komunikace, sebehodnocení, hodnocení prací spolužáků

Kooperace a kompetice: práce ve skupinách, dvojicích a týmech, třídní, školní přehlídky

2. STUPEŇ

Osobní a sociální výchova

Kreativita: práce s různými materiály

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů z hlediska typu problému

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí: trvale udržitelný rozvoj jako společenský program

Multikulturní výchova

Lidské vztahy: udržování tolerantních vztahů a rozvoj spolupráce s jinými lidmi; tolerance, vztahy a předsudky ve společnosti

I. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Využívá různé materiály přírodní i nepřírodní.Vytváří různé předměty pomocí jednoduchých postupů z různých materiálů pro různé příležitosti.Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy.	Práce s přírodními materiály, s papírem, kartonem a s modelovací hmotou Použití základních nástrojů Základy bezpečnosti a hygieny práce Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Na elementární úrovni konstruuje prostorové útvary, sestavuje modely podle předlohy a návodu.	Práce se stavebnicemi plošnými, prostorovými, konstrukčními, sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Pozoruje a slovně vyhodnocuje výsledky pozorování přírody.Pečuje o pokojové rostliny.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Dodržuje základy stolování.Připraví tabuli pro jednoduché	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování

stolování. • Chová se vhodně při stolování.	
pokrytí průřezových témat	
<i>OSV: Seberegulace, sebeorganizace:</i> skupinové, párové, individuální činnosti <i>OSV: Kreativita:</i> tvořivé činnosti	

2. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Využívá různé materiály přírodní i nepřírodní.Vytváří různé předměty pomocí jednoduchých postupů z různých materiálů pro různé příležitosti.Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy.	Práce s přírodními materiály, s papírem, kartonem a s modelovací hmotou Použití základních nástrojů Základy bezpečnosti a hygieny práce
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Konstruuje prostorové útvary, sestavuje modely podle předlohy a návodu.	Práce se stavebnicemi plošnými, prostorovými, konstrukčními, sestavování modelů
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje výsledky pozorování přírody.Pečuje o pokojové rostliny.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Dodržuje základy stolování.Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování
pokrytí průřezových témat	
<i>OSV: Kreativita:</i> tvořivé činnosti	

3. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Využívá různé materiály přírodní i nepřírodní.Vytváří různé předměty pomocí jednoduchých postupů z různých materiálů pro různé příležitosti.Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy.	Práce s přírodními materiály, s papírem, kartonem a s modelovací hmotou Použití základních nástrojů Základy bezpečnosti a hygieny práce
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Konstruuje prostorové útvary, sestavuje modely podle předlohy, návodu, náčrtu.	Práce se stavebnicemi plošnými, prostorovými, konstrukčními, sestavování modelů Práce s návodem, jednoduchým náčrtem, předlohou
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje výsledky pozorování přírody.Pečuje o pokojové rostliny.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Dodržuje základy stolování.Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování
pokrytí průřezových témat	
<i>OSV: Kreativita: tvořivé činnosti, experiment</i>	

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Tvořivě využívá různé materiály a nástroje.Používá vhodné pracovní pomůcky a náčiní.	Vlastnosti materiálů Pracovní pomůcky, nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

<ul style="list-style-type: none">• Uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, udržuje pořádek.• Uplatňuje zásady první pomoci při úrazu.• Využívá prvků lidových tradic a řemesel.	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Uplatňuje zásady první pomoci při úrazu.• Je schopen montáže a demontáže stavebnicových modelů podle návodu, předlohy či náčrtu.• Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Uplatňuje zásady první pomoci při úrazu.• Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.• Samostatně pozoruje a provádí pěstitelské činnosti a pokusy.• Pečuje o pokojové a jiné rostliny.• Používá vhodné nástroje při pěstitelských činnostech.	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti, sezónní práce na zahradě Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté, alergie
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Vyjmenuje základní vybavení kuchyně.• Samostatně připraví jednoduchý pokrm.• Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.• Udržuje pořádek a hygienu při přípravě pokrmu a při stolování.	Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup, skladování potravin Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování Technika v kuchyni – historie, význam a bezpečnost
pokrytí průřezových témat	
<i>OSV: Komunikace:</i> práce ve skupinách, rozhovory, ústní a písemná komunikace, sebehodnocení, hodnocení prací spolužáků	
<i>OSV: Kooperace a kompetice:</i> práce ve skupinách, dvojicích a týmech	

OSV: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslová, cvičení postřehu a pozornosti, porovnávání, analýza, syntéza, prostorová cvičení

5. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Tvořivě využívá různé materiály a nástroje.Používá vhodné pracovní pomůcky a náčiní.Seznamuje se se zásadami hygieny a bezpečnosti práce, udržuje pořádek.Uplatňuje zásady první pomoci při úrazu.Využívá prvků lidových tradic a řemesel.	Vlastnosti materiálů Pracovní pomůcky, nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Je schopen montáže a demontáže stavebnicových modelů podle návodu, předlohy či náčrtu.Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Uplatňuje zásady první pomoci při úrazu.Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.Samostatně pozoruje a provádí pěstitelské činnosti a pokusy.Pečuje o pokojové a jiné rostliny.Používá vhodné nástroje při pěstitelských činnostech.	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti, sezónní práce na zahradě Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté, alergie
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">Vyjmenuje základní vybavení kuchyně.Samostatně připraví jednoduchý pokrm.	Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování

<ul style="list-style-type: none">• Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.• Udržuje pořádek a hygienu při přípravě pokrmu a při stolování.	Technika v kuchyni – historie, význam a bezpečnost
pokrytí průřezových témat	
<i>OSV: Komunikace:</i> práce ve skupinách, rozhovory, ústní a písemná komunikace, sebehodnocení, hodnocení prací spolužáků <i>OSV: Kooperace a kompetice:</i> práce ve skupinách, dvojicích a týmech <i>OSV: Rozvoj schopností poznávání:</i> cvičení smyslová, cvičení postřehu a pozornosti, porovnávání, analýza, syntéza, prostorová cvičení	

6. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.• Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.• Uplatňuje způsoby chovu zvířat v domácnosti a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.• Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.• Dodržuje pracovní postupy, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc (i při poranění zvířetem).	Základní podmínky pro pěstování (půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy) Zelenina (osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování) Okrasné rostliny (základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, úprava květin) Ovocné rostliny (druhy, způsob pěstování, uskladnění a zpracování) Léčivé rostliny, koření (pěstování vybrané rostliny, léčivé rostliny a jejich účinky, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie) Chovatelství (zvířata v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty)
pokrytí průřezových témat	
<i>MKV: Lidské vztahy:</i> udržování tolerantních vztahů a rozvoj spolupráce s jinými lidmi	

7. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Využívá pracovní a technologické postupy při práci s různými technickými materiály.• Vhodně vybírá a používá materiály, pomůcky, nářadí a nástroje.	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy

<ul style="list-style-type: none">• Řeší jednoduché technické úkoly, organizuje a plánuje vlastní pracovní činnosti.• Využívá technickou dokumentaci a návody.• Tvoří vlastní jednoduchý náčrt výrobku.• Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a nářadím.• Poskytuje první pomoc.• Vysvětlí úlohu techniky v životě člověka.	Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace a návody Tradice a řemesla Úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, technika a volný čas, zneužití techniky, tradice a volný čas
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Poskytuje první pomoc.• Sestavuje model dle vlastního návrhu, náčrtu, plánu a ověří jeho konstrukční prvky a funkčnost.• Sestavuje, rozebírá jednoduchá zařízení a udržuje je.• Pracuje s elektrotechnickými a elektronickými stavebnicemi, používá schémata, náčrty.• Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci.	Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Obsluhuje vybavení kuchyně.• Užívá osvojené postupy přípravy jednoduchých pokrmů (v souladu se zásadami zdravé výživy).• Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.• Uplatňuje principy stolování, obsluhy a chování u stolu ve společnosti.	Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost provozu) Potraviny – výběr, nákup, skladování, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů – základní postupy přípravy pokrmů za studena i za tepla, příprava nápojů Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování

8. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">• Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje	Základní druhy digitálních technologií a

<p>základní problémy při provozu digitální techniky.</p> <ul style="list-style-type: none">• Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení.• Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava.• Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením.• Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.	<p>jejich využití</p> <p>Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony, tablety</p> <p>Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11 b, g, n), navigační technologie</p> <p>Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; vzájemná komunikace zařízení (synchronizace zařízení s PC)</p> <p>Mobilní služby – operátoři, tarify</p>
SVĚT PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Základním způsobem se orientuje na trhu práce vzhledem ke svým možnostem.• Prezentuje vlastní schopnosti v modelových situacích.• Vybírá a získává informace pro vlastní vzdělávání.	<p>Trh práce (povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce)</p> <p>Volba profesní orientace (základní principy, sebepoznání – osobní zájmy, cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb)</p> <p>Možnosti vzdělávání (náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby)</p> <p>Zaměstnání (pracovní příležitosti v obci, regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů)</p> <p>Podnikání (druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání)</p>
pokrytí průřezových témat	
<p><i>OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti:</i> dovednosti pro řešení problémů z hlediska typu problému</p> <p><i>MKV: Lidské vztahy:</i> tolerance, vztahy a předsudky ve společnosti</p>	